

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/217/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416209562
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4416209562.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: X. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. G., K. XXXX/XX, o zaplatenie 2.562,75 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13. februára 2017 č. k. 4C/210/2016-72 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 12. apríla 2017 č. k. 4C/210/2016-88 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

V časti týkajúcej sa plnenia v splátkach a v trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu v týchto častiach vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 2.562,75 eura, úrok vo výške 161,83 eura, 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2.562,75 eura od 10. 01. 2016 do zaplatenia a to všetko v mesačných splátkach po 50 eur počnúc mesiacom marec 2017 do zaplatenia, vždy do 25. dňa v mesiaci pod hrozbou straty výhody splátok. Vo zvyšku žalobu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Opravným uznesením zo dňa 12. 04. 2017 č. k. 4C/210/2016-88 opravil výrok rozsudku tak, že tento má správne znieť, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2.562,75 eura, úrok vo výške 161,83 eura, 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2.562,75 eura od 10. 01. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 1,70 eura, všetko v mesačných splátkach po 50 eur mesačne, počnúc mesiacom marec 2017 do zaplatenia, vždy do 25. dňa v mesiaci, pod stratou výhody splátok. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z predložených listinných dokladov je zřejmé, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 22. 11. 2013 zmluvu o úvere, v zmysle ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 3.000 eur, pričom mal splácať predmetný úver v 84. mesačných splátkach po 63,43 eura, vždy k 25. dňu v mesiaci. Aktuálna výška úrokovej sadzby v dobe uzavretia zmluvy bola 17,9 %, RPMN činila 21,97 %. V prípade omeškania zo splátkou úveru bol v zmluve dohodnutý úrok z omeškania vo výške 5 % z nesplatennej splátky. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť činila 5.478,12 eura a splatnosť úveru mala byť k 25. 11. 2020. Žalovaný bol vyzvaný listom zo dňa 02. 11. 2015 na zaplatenie dlžnej splátky a listom zo dňa 30. 12. 2015 žalobca oznámil žalovanému, že rozhodol o predčasnej splatnosti úveru k 09. 01. 2016, pričom dlžná čiastka činila 2.786,28 eura. Táto suma pozostávala z istiny vo výške 2.562,75 eura, úrokov 161,83 eura, úrokov z omeškania vo výške 1,70 eur a poplatku 60 eur. Uvedenú zmluvu posúdil ako zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Úverová zmluva neobsahuje zmluvné podmienky, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami Zákona o spotrebiteľskom úvere, žalobca si uplatnil len splátky úveru splatné do 09. 01. 2016, pričom si neuplatnil žiadne zmluvné pokuty ani iné sankcie voči

žalovanému. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd žalobcovi priznal uplatnenú sumu vo výške 2.562,75 eura v plnom rozsahu, ako aj úrok z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti vo výške 161,83 eura a úrok z omeškania vo výške 1,70 eur do dátumu predčasnej splatnosti. S poukazom na finančnú situáciu žalovaného súd v zmysle § 232 ods. 4 CSP umožnil splácať záväzok v mesačných splátkach po 50 eur, keďže žalovaný okrem invalidného dôchodku vo výške 181 eur mesačne iný príjem nemá. Žalobca si uplatnil aj 5 % ročný úrok zo sumy 161,83 eura od 31. 12. 2015 do zaplataenia. Jednalo sa o úrok z omeškania z nezaplatených úrokov. Keďže žalobca zosplatnil úver k 09. 01. 2016, nemôže si už požadovať od žalovaného úroky z omeškania z úrokov z úveru po jeho splatnosti, len úroky z omeškania zo zosplatnenej istiny. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z omeškania, ako aj v podobe úrokov z úveru, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Preto v tejto časti súd žalobu zamietol. Súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania odo dňa 10. 01. 2016 vo výške 5 % ročne a to v súlade s ust. § 517 ods. 2 OZ, ako aj vyhl. č. 87/1995 Z. z. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania 100 %.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca a to v rozsahu jeho zamietajúcej časti, a v časti, v ktorej súd povolil žalovanému splácať dlh v splátkach. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že rozsudok v napadnutej časti považuje za nesprávny a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania od 10. 01. 2016 do zaplataenia, t. j. odo dňa nasledujúceho po poslednom termíne na splatenie úveru - 09. 01. 2016. Žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru výzvou zo dňa 30. 12. 2015 a to ku dňu 30. 12. 2015, preto jasne vo výzve uviedol, že týmto dňom rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru. Lehota poskytnutá na dobrovoľné plnenie nepredstavuje dátum predčasného zosplatnenia. K nepriznaniu úroku z omeškania z úrokov zo sumy 161,83 eura od 31. 12. 2015 poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/62/2007 ako aj na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Splácanie úveru bolo dohodnuté v anuitných splátkach, teda v rovnomerných splátkach zahŕňajúcich splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve. V tomto prípade je teda riadnym plnením zaplataenie celej splátky v termíne splatnosti. V prípade, že dlžník neuhradí splátku v dohodnutej výške a v dohodnutom termíne splatnosti, ocitá sa v omeškani, pričom omeškание je sankcionové povinnosťou platiť úrok z omeškania. Bolo by v rozpore s logikou veci, ak od momentu omeškania dlžníka by bol dlžník odmenený a veriteľ potrestaný znížením výšky úroku z jej zmluvne dohodnutej výšky na výšku sankčného úroku z omeškania. Čo sa týkalo povolenia splácať dlžnú sumu v splátkach uviedol, že v tomto smere súd nedostatočne zistil skutkový stav, týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku. Nezaoberal sa jeho majetkovými pomermi, svoje zistenia obmedzil výlučne na posúdenie žalovaným tvrdeného mesačného príjmu, bez jeho ďalšie preukazovania, a splátok iného úveru, taktiež len predpokladanej, bližšie neurčenej výške. Preto je v tejto časti jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku a vyhovenia žalobnému návrhu v celom rozsahu.

4. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že spláca požičanú sumu vo výške 50 eur mesačne, pričom prvá splátka bola zaplataená 21. 03. 2017 a nie je si vedomý, aby porušil zmluvu voči žalobcovi.

5. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že po podaní žaloby uhradil žalovaný celkovo 147,50 eura, a preto v tejto časti uhradenej istiny spolu s príslušenstvom, zbral žalobu späť a žiadal v tejto časti konanie zastaviť.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že v súdnej veci je daný dôvod pre postup podľa § 370 CSP.

7. Podľa § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. S účinnosťou od 01. 07. 2016 prijatím zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý

znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti Civilného sporového poriadku s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

9. Podľa § 370 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

10. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví (§ 370 ods. 2 CSP).

11. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 ods. 3 CSP).

12. Vyššie citované zákonné ustanovenie rešpektuje žalobcu ako dominus litis, keď disponovať s predmetom konania môže nielen tým, že podá žalobu v zmysle § 131 CSP, ale aj tým, že podanú žalobu môže účinne vziať späť (sčasti alebo celkom) a to nielen počas konania na súde prvej inštancie, ale aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, avšak len do doby, pokiaľ rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. Ide o dispozičný úkon strany sporu so žalobou, ktorý môže žalobca urobiť až do rozhodnutia o odvolaní odvolacím súdom, v dôsledku ktorého súd konanie zastaví a nastáva právny stav, ako keby žaloba nebola bývala podaná. Späťvzatie žaloby je procesným úkonom žalobcu voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa nekonalo a vo veci meritórne nerozhodovalo.

13. V preskúmanom veci bola žaloba žalobcom vzatá späť v čase, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti týkajúcej sa zaplata istiny spolu s príslušenstvom (okrem plnenia v splátkach) nadobudlo právoplatnosť, pretože v tejto časti rozsudok odvolaním nebol napadnutý. Keďže žalobu vziať späť (sčasti alebo celkom) je možné len do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd na tento úkon neprihliadol a o čiastočnom späťvzati žaloby nerozhodoval.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP), a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietajúcej časti je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a v časti plnenia v splátkach ako i trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

15. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol avšak len v časti týkajúcej sa zaplata úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 161,83 eura od 13. 12. 2015 do zaplata, keďže výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, žalobca v odvolaní nenapadol (okrem časti plnenia v splátkach), nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

16. Pokiaľ ide o vec samú je potrebné konštatovať, že vo vzťahu k zamietajúcej časti výroku rozsudku súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto skutkových a právnych zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa preto stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a s osvojením náležitého a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu, na ktoré v plnom rozsahu súd odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva nasledovné.

17. Žalobca v podanom odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP) i keď odvolanie už podával za účinnosti Civilného sporového poriadku, teda zrejme § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

18. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 22. 11. 2013 k uzatvoreniu úverovej zmluvy, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 3.000 eur.

11. Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka a spotrebiteľských zmlúv.

12. V predmetnej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný, a preto už nemôže od žalovaného požadovať úroky z omeškania.

13. Odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca), pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

14. Správne túto situáciu vyhodnotil súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia a v závislosti od toho upravil sumu, ktorú je možné priznať žalobcovi a správne uzavrel, že nie je možné priznať úroky z úveru za čas po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania.

15. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplátne úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné objasniť inštitút predčasného zosplatnenia úveru a jeho právny režim.

16. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny, kým dohodnutý úrok predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii. Tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Takýto úrok predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov, kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Teda zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľ na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Ak teda spotrebiteľ už nemá právny titul na peňažné prostriedky u seba tieto užívať, niet dôvodu už na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by si spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov, inak by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Išlo by teda o stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolané zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplátne úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a požívať právnu ochranu.

17. Odvolací súd záverom dodáva, že i akákoľvek dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách, platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavujú značné zhoršenie

postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne dojednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods. 2 OZ).

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietajúcej časti.

19. V prejednávanej veci sa žalobca od žalovanej domáhal zaplataenia žalovanej istiny spolu s úrokom z omeškania, pričom súd prvej inštancie v časti žalobe vyhovel a žalovanú istinu povolil žalovanej splácať v mesačných 30 eurových splátkach pod stratou výhody splátok a vo zvyšku žalobu zamietol. Rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý odvolaním len v časti, v ktorej bolo žalovanej povolené žalovanú istinu splácať v splátkach. V ostatných častiach, v dôsledku absencie odvolanie, je rozhodnutie právoplatné. Žalobca ako jeden z odvolacích dôvodov namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné.

20. Podľa § 220 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvod a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

22. Rozhodujúc o odvolaní žalobcu v tejto veci odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce zo Stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 03. 12. 2015 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutie súdov Slovenskej republiky 1/2016 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke od riešenia ktorej bolo rozhodnutie súdu závislé.

23. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o žalobe žalobcu v časti, v ktorej napadol rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním súd povolenie zaplatiť žalovanú istinu v splátkach žalovaným odôvodnil tým, že poberá invalidný dôchodok 181 eur mesačne a iný príjem nemá. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 13. 02. 2017 uviedol, že je ochotný zaplatiť žalovanú sumu v splátkach po 50 eur. Následne súd prvej inštancie vyhovel žalobe sčasti a žalovanú istinu povolil splácať žalovanému v splátkach po 50 eur mesačne. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa však tak s majetkovými pomermi ako ani osobnými a zárobkovými pomermi žalovaného žiadnym spôsobom nevyšporiadal.

24. Odvolací súd po dôslednom preštudovaní spisu, výroku a odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatuje, že nie je zrejmé, z akých dôvodov súd prvej inštancie povolil žalovanej žalovanú istinu splácať v splátkach, preto je rozhodnutie zmätočné a nepreskúmateľné, pre úplnú absenciu odôvodnenia v tejto časti.

25. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

26. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

27. Citované ustanovenia zákona vychádzajú zo zásady, že lehotu na plnenie súd určuje 3 dňami od právoplatnosti rozsudku. Zákon však počíta aj s možnosťou, aby súd určil plnenie v splátkach. Súdna judikatúra zdôrazňuje, že súd pripúšťajúci možnosť zaplatenia dlhu v splátkach musí presvedčivo zdôvodniť záver (vzhľadom k povahe prejednávanej veci priznanému nároku i osobným pomerom účastníkov) určiť splnenie dlhu v splátkach. Za uvedeným účelom súd prvej inštancie síce vypočul žalovaného na pojednávaní, pričom jeho tvrdenia si žiadnym spôsobom nezdokladoval, a ani ich žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Odvolací súd preto prihliadol na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, ktorej následkom je jeho nepresvedčivosť. Vzhľadom na nedostatok dôvodov nie je možné vôbec posúdiť správnosť záveru súdu prvej inštancie, v dôsledku čoho treba rozhodnutie v tejto časti zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie zhodnotí celkovú situáciu žalovaného, ktorú deklaroval na pojednávaní, a následne rozhodne o výške splátky v takej výške, ktorá zodpovedá celkovým osobným a majetkovým pomerom žalovaného, ako i výške celkovej sumy, na ktorej úhradu bol rozsudkom zaviazaný. Zároveň prihliadne i na vyjadrenie žalobcu. Následne svoje rozhodnutie zdôvodní v intenciách ust. § 220 CSP tak, aby bolo presvedčivé, jasné a zrozumiteľné.

28. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uvedený rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa plnenia v splátkach podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec mu vrátil v tejto časti na ďalšie konanie, ako aj v časti o náhrade trov konania, ktorý výrok bezprostredne súvisí s výrokom o plnení v splátkach. Názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).